

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 790

van **TOM ONGENA**

datum: 28 juni 2022

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Neet-jongeren - Samenwerking VDAB en Onderwijs

Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt dat er zal worden geïnvesteerd in een realtime data-uitwisseling tussen Onderwijs en VDAB, zodat jongeren die ongekwalificeerd de school verlaten automatisch worden ingeschreven bij VDAB en meteen begeleid kunnen worden naar een job. De informatie-uitwisseling stond al langer gepland. Vorige legislatuur werd daarover een initiatief aangekondigd.

Voor de bemiddeling van ongekwalificeerde neet-jongeren (not in education, employment or training) werkt VDAB nauw samen met partners, waarbij zowel preventief als outreachend wordt gewerkt.

1. Wat is de stand van zaken van de informatie-uitwisseling tussen Onderwijs en VDAB met betrekking tot ongekwalificeerde schoolverlaters?
2.
 - a) Zijn de nodige databanken al aan elkaar gekoppeld?
 - b) Zo ja, sinds wanneer?
 - c) Zo niet, wat zijn de knelpunten die de koppeling tot nog toe niet mogelijk hebben gemaakt?
 - d) Tegen wanneer hoopt de minister de koppeling te realiseren?
3. Welke initiatieven heeft VDAB inmiddels al genomen om preventief en outreachend te werken inzake bemiddeling van neet-jongeren en/of welke initiatieven staan er op korte termijn op stapel?
4. Welke partners zijn daarbij betrokken?
5. Zijn er al resultaten van deze inspanningen bekend en zo ja, welke?



**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 790 van 28 juni 2022

van **TOM ONGENA**

1. De datakoppeling loopt. VDAB ontvangt maandelijks een lijst van Onderwijs van alle jongeren (-25 jaar) die in de afgelopen periode hun studies afgebroken hebben of gestopt zijn en het onderwijs ongekwalificeerd hebben verlaten. Hierop gebeurt een datauitwisseling met andere databanken waarbij de jongeren uitgefilterd worden die reeds aan het werk zijn of als zelfstandige werken, verhuisd zijn naar het buitenland of reeds gekend zijn bij VDAB (m.a.w. een dossier hebben bij VDAB). De overige jongeren (die niet aan het werk zijn, niet als zelfstandige werken, niet verhuisd zijn naar het buitenland en niet gekend zijn bij VDAB) worden door VDAB gecontacteerd via een aangepaste en persoonlijke communicatie, en aangespoord om gebruik te maken van de VDAB-dienstverlening.
2. a) Ja, er is een datauitwisseling tussen VDAB en de databanken Discimus (leerplichtonderwijs), Davinci (volwassenonderwijs), DHO (hoger onderwijs), LED, Rijksregister en KSZ-registers, RSZ-Personeelsbestand en RSVZ-ARZA databank.

b) De uitwisseling van data tussen Onderwijs en VDAB rond vroegtijdige schoolverlaters heeft in twee fases gelopen. In een eerste testfase ontving VDAB van Onderwijs een groot testbestand met de vroegtijdige schoolverlaters voor 2017 en het begin van 2018. De selectie van de 'hidden' NEET uit deze groep gebeurde nog zonder geautomatiseerde processen en was bijgevolg minder zuiver. Niet alle 'hidden' NEET werden in deze fase gecontacteerd met de uitnodiging om zich in te schrijven als werkzoekende. Enkel jongeren uit een selectie van gemeenten, voornamelijk centrumsteden, werd in deze fase gecontacteerd.

In een tweede fase werd, op basis van geautomatiseerde uitwisseling van data, gecommuniceerd naar alle vroegtijdige schoolverlaters die nog niet gekend waren bij VDAB en niet aan het werk waren of verhuisd naar het buitenland. Na evaluatie van de testfase werd ook de communicatie naar jongeren aangepast. Deze fase startte pas echt in mei 2019.

c) Niet van toepassing: de datakoppeling gebeurt reeds.

d) Niet van toepassing: de datakoppeling gebeurt reeds.
3. VDAB probeert jongeren zo laagdrempelig mogelijk te bereiken via de VDAB-jongerenconsulenten. Deze jongerenconsulenten hebben een sterk netwerk opgebouwd met lokale spelers en hebben contacten bij scholen, lokale besturen, instanties voor jongerenwelzijn en vele andere partners om kwetsbare jongeren goed op te vangen en snel dienstverlening te kunnen aanbieden. Ze zijn het aanspreekpunt en de laagdrempelige toegangspoort tot het aanbod van VDAB voor zowel scholen, jeugdwerk als jeugdwerkzorg. Er wordt op dit moment reeds sterk ingezet op een warme overdracht van jongeren uit het ABO-jaar van het BUSO en leerlingen uit het deeltijds leren wanneer ze op het einde van hun schoolloopbaan geen werk in het vooruitzicht hebben. Ook andere (kwetsbare) jongeren kunnen warm overdragen en aangemeld worden bij VDAB dankzij het outreachende lokaal netwerk van de jongerenconsulenten.

In kader van de preventieve aanpak kwetsbare jongeren kunnen scholen ook beroep doen op een 'drop out, drop in' gesprek. Hier wordt de jongerenconsulent gevraagd voor een gesprek met één of meerdere jongeren die dreigen vroegtijdig uit te vallen. Focus is steeds het volgen van een onderwijskwalificerend traject, of anders warme overdracht naar de VDAB-dienstverlening. VDAB zet in dit kader eveneens in op transitietrajecten voor jongeren die nog schoolgaand zijn. Samen met GTB en een aantal SERV-partners bieden we jongeren (onderwijs)loopbaanbegeleiding en transitiebegeleiding aan naar de arbeidsmarkt, naar tussenstappen om op die arbeidsmarkt een duurzame loopbaan aan te vatten, of naar een vervolgopleiding. Naast de rol als promotor binnen een Vlaanderenbreed project van transitietrajecten worden ook andere promotoren uit de oproep gestimuleerd om jongeren die na hun transitietraject de overgang naar de arbeidsmarkt maken warm over te dragen naar de jongerenconsulenten en dienstverlening van VDAB.

Daarnaast zet VDAB in op samenwerkingen met o.a. ESF en institutionele partners om een begeleiding op maat van jongeren te bieden en om outreachend te werken. Hiervoor doen we beroep op verschillende gespecialiseerde partners om deze jongeren intensief te ondersteunen. Zo is er een sterke samenwerking i.h.k.v. de Lokale Partnerschappen voor Jongeren (ESF 510, 528 en 542) die inzetten op het verbeteren van de positie van de jongeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt door een partnerschap van lokale organisaties rondom de jongere te creëren. De Lokale Partnerschappen kunnen eveneens outreachend en vindplaatsgericht werken en benaderen op die manier jongeren die nog niet gekend zijn bij VDAB. Ook deze jongeren worden toegeleid naar VDAB.

Daarnaast zetten de partners binnen de ESF-oproep Outreach & Activering (ESF 457 en 490) sterk in op het bereiken van jongeren die de weg tot ons aanbod maar moeilijk vinden. De promotoren richten zich voornamelijk op mensen die niet gekend zijn bij VDAB als werkzoekende, zo ook jongeren. Het doel van deze werking is om inactieve, potentiële werkzoekende jongeren in contact te brengen met dienstverlening van VDAB en haar partners door middel van een inschrijving en een warme overdracht na een traject bij de promotor.

Met de goedkeuring van het recente BVR is de NEET-doelgroep toegevoegd aan de rol van VDAB als activeringsregisseur. Door de toevoeging van deze doelgroep onderzoekt VDAB verdere opportuniteiten voor deze doelgroep.

4. VDAB werkt samen met ESF, institutionele partners, onderwijs, welzijn en partners die betrokken zijn in de projectwerking. Er zijn momenteel een 50-tal lokale partnerschappen voor jongeren en een 90-tal projecten Outreach en Activering, telkens met een eigen werkingsgebied en naam.
5. Kenmerkend voor de groep NEET-jongeren is dat zij onder de radar blijven van instellingen die ondersteuning en hulp bieden, ook op vlak van werk, zoals VDAB. Omdat zij onder de radar blijven, is hun aantal niet exact vast te stellen. Daarnaast is het eveneens moeilijk om te bepalen om welke redenen jongeren zich kenbaar maken bij VDAB: o.b.v. de communicatie naar aanleiding van de datakoppeling, o.b.v. het outreachende netwerk van de jongerenconsulent, o.b.v. (jongeren)campagnes op sociale media, op initiatief van vrienden/begeleiding,...

In het schooljaar 2020 - 2021 waren 2646 jongeren ongekwalificeerd uitgestroomd uit onderwijs, niet aan het werk en niet gekend bij VDAB. Deze werden allen gecontacteerd o.b.v. de datakoppeling VDAB-onderwijs. In het schooljaar 2021 - 2022 werden er 2568 jongeren aangeschreven.

Daarnaast zijn er in de periode 2020-2021 3567 jongeren jonger dan 25 jaar die VDAB heeft bereikt via zij-instroom. Dit zijn jongeren die zich bij VDAB hebben aangemeld

en ingeschreven als gevolg van de outreachende netwerking van de jongerenconsulent met jeugdwerk en welzijn en lokale besturen, de outreachende werking via onderwijs, warme overdracht vanuit de deeltijdse leersystemen en inschrijving van jongeren via de ESF-projecten Outreach en activering.

De ESF-lokale partnerschappen voor jongeren zijn gestart in december 2020 en bieden nog begeleiding tot eind 2023. VDAB leidt jongeren actief toe sinds de start van het project. De projecten Outreach en Activering zijn gestart in oktober 2019 en zullen eveneens tot eind 2023 lopen. Precieze cijfers hiervan zijn nog niet beschikbaar.